

मे. कपिश्वर शुगर एंड केमिकल लिमिटेड, जवळा बाजार, ता. औढा, जि. हिंगोली या उदयोगाच्या प्रस्तावित ६० किलो लिटर प्रतिदिन मळीवर / उसाच्या रसावर आधारीत आसवणी निर्मिती प्रकल्पा बाबत पर्यावरण विषयक जाहीर लोक सुनावणीचा इतिवृत्तांत

.....

मे. कपिश्वर शुगर एंड केमिकल लिमिटेड, जवळा बाजार, ता. औढा, जि. हिंगोली महाराष्ट्र या उदयोगाच्या प्रस्तावित ६० किलो लिटर प्रतिदिन मळीवर / उसाच्या रसावर आधारीत आसवणी निर्मिती प्रकल्पा बाबत पर्यावरण विषयक जाहीर लोक सुनावणीमा. अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारी, हिंगोली यांचे अध्यक्षतेखाली दि. ०८ जूलै २०२१ रोजी दुपारी ११-०० वाजता घेण्यात आली.

मा. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई यांच्या कार्यालयीन आदेश क्र. ई - ५१ / २०२१ पत्र क्रं. बी.ओ. / जे.डी.(डब्ल्यूपीसी) / पीएच / बी- २१०७०१ – एफटीएस-०१५२ दि. ०१/०७/२०२१ अन्वये, पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणी समिती गठीत करण्यात येऊन खालीलप्रमाणे समितीचे अधिकारी सदर लोकसुनावणीस उपस्थित होते.

१. मा. अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारी, हिंगोली : अध्यक्ष
२. प्रादेशिक अधिकारी,
मप्रनि मंडळ, औरंगाबाद : सदस्य
३. उप-प्रादेशिक अधिकारी,
मप्रनि मंडळ, परभणी : समन्वयक

श्री. जयंत कदम, उप-प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ परभणी तथा समन्वयक, पर्यावरण विषयक जाहीर लोक सुनावणी समिती यांनी सुरुवातीला सर्व उपस्थितांचे स्वागत करुन जनसुनावणी समिती अध्यक्षांच्या परवानगीने पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणी बाबतची प्रस्तावना थोडक्यात विषद केली.

भारत सरकार, पर्यावरण व वने मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची अधिसूचना क्रं. एस.ओ.१५३३ दि. १४/०९/२००६ (दि. ०१/१२/२००९ सुधारित) नुसार सदर प्रस्तावासंबंधी पर्यावरण विषयक सुचना, विचार, टिका टिप्पणी आक्षेप नोंदविण्यासाठी जाहीर लोकसुनावणीचे आयोजन केले आहे.

पर्यावरण विषयक जाहीर लोक सुनावणी घेण्यासाठी रितसर अर्ज महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाकडे प्राप्त झाला होता. त्याअनुषंगाने मा. जिल्हाधिकारी, हिंगोली यांनी जिल्हयातील कोरोना व्हायरसचा प्रादूर्भाव लक्षात घेऊन सदर पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणी CISCO webex meeting Appद्वारे घेण्याबाबत आदेशित केले होते. त्याअनुषंगाने आजची जाहीर लोक सुनावणी CISCO webex meeting App द्वारे घेण्यात येत आहे. सदर बाबतची जाहीर सुचना दि. ०६/०६/२०२१ रोजी दै. सकाळ (मराठी) व दी टाईम्स ऑफ इंडीया (इंग्रजी) या वृत्तपत्रांमध्ये प्रकाशित करण्यात आली होती. सदर परिसरामधील रहिवाशी, पर्यावरण विषयी काम करणा-या संस्था, विस्तापित होणारे किंवा अन्य प्रकारे प्रभावित होणारे रहिवाशी यांना सुचना, टिका टिप्पणी लेखी स्वरूपात ३० दिवसांपर्यंत उप-प्रादेशिक कार्यालय, मप्रनि मंडळ, परभणी येथे पाठविण्याचे नमुद करण्यात आले आहे.

सदर प्रकल्पाविषयी व पर्यावरण मुल्यांकन अहवालाच्या सारांशाची माहिती असलेले दस्तऐवज (मराठी व इंग्रजी) मध्ये खालील कार्यालयामध्ये उपलब्ध करून देण्यात आले होते.

- जिल्हाधिकारी कार्यालय, हिंगोली
- जिल्हा उदयोग केंद्र, हिंगोली
- जिल्हा परिषद, हिंगोली
- मुख्याधिकारी, नगर परिषद, हिंगोली
- मुख्याधिकारी, नगर पंचायत, औंढा (ना.)
- तहसिल कार्यालय, औंढा(ना.)
- ग्रामपंचायत कार्यालय, जवळा बाजार
- उप-प्रादेशिक कार्यालय, मप्रनि मंडळ, परभणी.
- प्रादेशिक कार्यालय, मप्रनि मंडळ, औरंगाबाद

- महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ,(मुख्यालय), मुंबई
- पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई
- प्रादेशिक कार्यालय, पर्यावरण, वने व हवामान बदल मंत्रालय, पश्चिम मध्य विभाग, तळमजला, पुर्व विंग, नवीन सचिवालय इमारत, सिव्हील लाईन, नागपूर

उप-प्रादेशिक अधिकारी तथा समन्वयक, पर्यावरण विषयक जाहीर लोक सुनावणी समिती यांनी नमुद केले की, सदर प्रकल्पा बाबत अदयाप पावेतो उप-प्रादेशिक कार्यालय, मप्रनि मंडळ परभणी यांचेकडे डॉ. व्ही. सुनंदा रेडडी पर्यावरणतज्ञ यांचा ईमेल आला आहे याव्यतिरिक्त कुठलेही आक्षेप, टिका टिप्पणी लेखी स्वरूपात प्राप्त झालेला नाही. कोणास कांही लेखी / तोंडी आक्षेप नोंदवायचे असतील तर ते सदर सुनावणी दरम्यान नोंदवू शकतात.

समन्वयक यांनी अध्यक्ष, जाहीर लोक सुनावणी समिती यांना सदर प्रकल्प धारकांस / त्यांचे प्रतिनिधीस सादरीकरण करण्याचे आदेश देण्याची विनंती केली.

मा. अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारी, हिंगोली व अध्यक्ष, पर्यावरण विषयक जाहीर लोक सुनावणी यांनी प्रकल्पाचे प्रतिनिधी यांना प्रकल्पाबद्दल सादरीकरण करण्याचे आदेशित केले.

डॉ. हेमांगी नलावडे, पर्यावरण सल्लागार प्रतिनिधी मिटकॉन कन्सल्टन्सी अॅण्ड इंजिनिअरींग सर्व्हीसेस लि., पुणे यांनी प्रकल्पाबद्दल विविध मुदयांवर सादरीकरण केले जसे की,- पर्यावरण प्रभाव मुल्यांकन आणि जाहीर जनसुनावणीचे प्रयोजन, प्रकल्पाचा तपशील, प्रकल्पाचा आराखडा, पर्यावरण सदयस्थितीचा अभ्यास, स्थानीक पर्यावरणाचा तपशील व परिसराची माहिती, अभ्यास स्थळाची माहिती, अध्ययन क्षेत्रातील हवेचा दर्जा, अध्ययन क्षेत्रातील ध्वनीची तीव्रता, अध्ययन क्षेत्रातील पाण्याची गुणवत्ता, अध्ययन क्षेत्रातील मातीची गुणवत्ता, जैव पर्यावरण, सामाजिक आर्थीक पर्यावरण, सभोवतालच्या पर्यावरणावर होणारे अपेक्षित परिणाम, पर्यावरण व्यवस्थापन आराखडा, विविध पर्यावरण विषयक परिणामांच्या उपाय योजना, पर्यावरण जबाबदारी योजने अंतर्गत सामाजिक-आर्थीक कल्याण उपक्रम, पर्यावरण व्यवस्थापन खर्चाची तरतूद, प्रकल्पाचे फायदे इत्यादी.

प्रकल्पाचे तांत्रिक सल्लागार यांनी नियोजित प्रकल्पाविषयी केलेल्या सादरीकरणा नंतर नागरिकांनी मांडलेल्या सूचना / आक्षेप इत्यादींचा वृत्तांत खालीलप्रमाणे.

प्रोसेडींग :

अ. क्रं.	टिका टिप्पणी, आक्षेप सुचना मुददा इत्यादी नोंदविणा-या व्यक्तिके नांव व पत्ता	उदयोगाच्या प्रतिनिधीने दिलेले आश्वासन / उत्तर
०१	श्री. कदम उध्दव कैलास रा. करंजळा यांनी घनकच-याचे व्यवस्थापन कसे होणार याबाबतचा मुददा उपस्थित केला.	उदयोगाच्या प्रतिनिधींनी उत्तर दिले की, उत्पादन प्रक्रियेतून स्पेंट लिज, बॉयलरची राख व इटीपी स्लच या प्रकारचा घनकचरा निर्माण होईल व या कचऱ्यावर प्रक्रिया करून खत म्हणून वापरण्यात येईल. प्रकल्पातून बॉयलर अॅश तयार होईल ती विट भटटींना देण्यात येईल.
०२	श्री. मदन कराळे. रा. बोरीसा यांनी दुषित पाण्याची व्यवस्था कशी लावण्यात येईल असा मुददा उपस्थित केला.	उदयोगाच्या प्रतिनिधींनी उत्तर दिले की, बायोडायजेस्टर व एमईई सह ड्रायर बसविण्यात येणार असल्यामुळे झिरो लिक्वीड डिस्चार्ज प्रकल्प आहे. त्यामुळे दुषित पाणी बाहेर पडणार नाही.
०३	श्री. सय्यद फारुख यांनी नवीन आसवनीमुळे स्थानीक लोकांना रोजगार मिळणार का असा मुददा उपस्थित केला.	उदयोगाच्या प्रतिनिधींनी उत्तर दिले की, नवीन आसवनीमुळे शैक्षणिक पात्रतेनुसार ८० ते १०० स्थानीक लोकांना रोजगार उपलब्ध होईल.
०४	श्री. पांडूरंग ढोबळे, रा. आसोला यांनी प्रदूषित पाणी स्रोताबाबत व त्यावरील प्रक्रियेबाबत विचारणा केली.	उद्योगाच्या प्रतिनिधीने सांगितले की, उत्पादन प्रक्रियेमधून स्पेंट वॉश सांडपाणी निर्माण होईल व त्यावर बायोडायजेस्टर व एमईई सह ड्रायर मध्ये प्रक्रिया करण्यात येणार असल्यामुळे झिरो लिक्वीड डिस्चार्ज प्रकल्प आहे

०५.	श्री. ज्ञानेश्वर अंभारे रा. जवळा बाजार यांनी कारखाना प्रेमायसेसमध्ये किती झाडे लावणार असा मुददा उपस्थित केला.	उदयोगाच्या प्रतिनिधींनी उत्तर दिले की, सध्या १७.२ हेक्टर क्षेत्रावर हरित पट्टा आहे. अजून ७.४ हेक्टर क्षेत्रावर हरित पट्टा विकसित करण्यात येईल.
०६.	श्री. शिवाजीराव चोपडे रा. पुरजव यांनी हवा प्रदूषण कसे रोखले जाईल बाबतचा मुददा उपस्थित केला.	उदयोगाच्या प्रतिनिधींनी उत्तर दिले की, हवेचे प्रदूषण रोखण्यासाठी बॉयलरला ४२ मिटरची उंची बरोबर वेट स्क्रबर बसविण्यात येईल. या करीता रु. ७० लाख गंतवणूक करण्यात येईल.
०७.	श्री. ज्ञानदेव नागरे रा. अकोला यांनी मुददा उपस्थित केला की, सदर उदयोगामुळे शेतीवर कांही परिणाम होईल काय. तसेच बाहेर पडणा-या धुरामुळे आरोग्यावर कांही परिणाम होईल काय.	उदयोगाच्या प्रतिनिधींनी उत्तर दिले की, पाण्याचे प्रदूषण रोखण्यासाठी बायोडायजेस्टर व एमईई सह ड्रायर बसविण्यात येणार असल्यामुळे झिरो लिक्वीड डिस्चार्ज प्रकल्प आहे. दुषित पाणी बाहेर पडणार नसल्यामुळे शेतीवर कांही परिणाम होणार नाही. तसेच हवेचे प्रदूषण रोखण्यासाठी बॉयलरला ४२ मिटरची उंची बरोबर वेट स्क्रबर बसविण्यात येईल.त्यामुळे हवेचे प्रदूषण रोखले जाईल व त्याचा आरोग्यावर कांही परिणाम होणार नाही. तसेच वेळोवेळी पाण्याची व हवेची गुणवत्तेची तपासणी करण्यात येईल. तसेच गुणवत्ता मोजमापणासाठी ऑलनाईन मॉनेटरींग सिस्टीम बसविण्यात येईल.
०८.	श्री. मोहन गुरुड रा. सावंगी (बु) यांनी मुददा उपस्थित केला की, कारखान्याला लागणारे पाणी कुठून	उदयोगाच्या प्रतिनिधींनी उत्तर दिले की, कारखान्यासाठी ५०० ते ६०० द.घ.मी./दिन पाणी पुर्णा कालव्यातून घेण्यात येईन. परवानगीसाठी आवश्यक तो पत्रव्यवहार

	उपलब्ध केले जाईल.	केल्याचे सांगितले. तसेच प्रक्रियेमध्ये तयार होणारे सांडपाण्याचा पुर्नवापर करून पाण्याची अर्धी गरज भागविण्यात येईल.
०९.	श्री.भगवान पावडे, रा. टाकळगव्हाण यांनी मुददा उपस्थित केला की, कारखाना कधी उभा होणार	उदयोगाच्या प्रतिनिधींनी उत्तर दिले की, संबंधीत विभागाकडून परवानगी प्राप्त झाल्या नंतर कारखाना साधारणतः ५ ते ६ महिन्यात उभारण्यात येईल.
१०	श्री. मारुती भेंडे रा. पोनाथा यांनी मुददा उपस्थित केला की, पाणी प्रदूषण कमी करण्यासाठी कोणती उपाय योजना करण्यात येईल.	उदयोगाच्या प्रतिनिधींनी उत्तर दिले की, वरील प्रश्न क्रं. ७ चे उत्तरात सांगितल्याप्रमाणे पाण्याचे प्रदूषण रोखण्यासाठी बायोडायजेस्टर व एमईई सह ड्रायर बसविण्यात येणार असल्यामुळे झिरो लिक्वीड डिस्चार्ज प्रकल्प आहे. दुषित पाणी बाहेर पडणार नाही.
११	डॉ. व्ही.सुनंदा रेडडी . पर्यावरणतज्ञ यांनी कारखाना परिसरात मोठया प्रमाणावर वृक्षारोपन करण्याची, रेन वॉटर हारवेस्टींगसाठी आवश्यक त्या उपाय योजना करण्याची व पर्यावरणाचे संरक्षण करण्यासाठी आवश्यक त्या उपाय योजना करण्याची विनंती केली. उदयोगाच्या सल्लागारांनी चांगल्या प्रकारे माहिती गोळा केल्याचे नमूद केले. उदयोगास शुभेच्छा दिल्या.	उदयोगाच्या प्रतिनिधी आश्वासित केले की, श्री. रेडडी यांनी सुचविलेल्या उपाय योजनांची योग्य ती दखल घेण्यात येऊन आवश्यक ती कार्यवाही करण्यात येईल. तसेच समन्वयक यांनी नमुद केले की, डॉ. रेडडी यांचे ईमेलद्वारे प्राप्त झालेले पत्रातील मुददांची पुर्तता फायनल इआयए रिपोर्टमध्ये करण्यात यावी.

१२.	श्री.अलेटी सुदर्शन व्हालुनटीअर यांनी सीएसआर फंडाचा स्थानीक प्रश्न सोडविण्यासाठी योग्य वापर करण्याचे, स्थानीक लोकांना रोजगारात प्राधान्य देण्याचे सुचित केले व उदयोगास शुभेच्छा दिल्या.	उदयोगाच्या प्रतिनिधी आश्वासित केले की, श्री. अलेटी सुदर्शन यांच्या सुचनांची योग्य ती दखल घेण्यात येऊन आवश्यक ती कार्यवाही करण्यात येईल.
१३.	डॉ. प्र. म. जोशी, लोकसुनावणी समितीचे सदस्य तथा प्रादेशिक अधिकारी, मप्रनि मंडळ औरंगाबाद यांनी पर्यावरण संवर्धनासाठी कांही सुचना दिल्या जशा की,- रात्रीच्या वेळी आवाजाची पातळी ६०.३ कशी व कुठे आली त्याचे कारण काय. सुरक्षा रक्षकांना पीपीएफ दिले का. विंडरोजची दिशा व प्रि डॉमिनंट विंड डायरेक्शनमुळे काजळा या गावावर लक्ष देणे, हेल्थ स्टडी करणे त्यासाठी आवश्यक ते मॉनिटरिंग करणे इत्यादी. तसेच फायनल इआयअेमध्ये वरील सुचनांच्या पुर्ततांचा समावेश करण्यात यावा.	उदयोगाच्या प्रतिनिधींनी प्रादेशिक अधिकारी तथा सदस्य पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणी समिती यांच्या सुचनांची पुर्तता अंतिम इआयए अहवालामध्ये करण्याचे आश्वासित केले.
१४	समन्वयक श्री. ज.अ.कदम यांनी असे सांगितले की, नगर विकास विभाग मंत्रालय, मुंबई यांनी दि. ०१.०१.२०१८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये नियोजित लिगो इंडिया	प्रकल्पाचे प्रतिनिधी यांनी असे सांगितले की, त्यांचा नियोजित प्रकल्प हा लिगो इंडिया या प्रकल्पाच्या सिमा रेषे पासून ५ कि.मी. पेक्षा जास्त अंतरावर आहे. तसेच सदर शासन निर्णयातील नियमावलीची पुर्तता करण्यात

<p>या प्रकल्पाच्या अनुषंगाने नियमावली प्रसिध्द केलेली आहे. यामध्ये मुख्यतः खालील नियमावली जाहिर केलेली आहे. –</p> <p>१) Within the distance of 5 KM to 30 KM, from boundary of the site, no reciprocating activity, requiring the use of sustained heavy equipments including mining, blasting or such other similar activities shall be allowed, requiring more than 20 HP Power.</p> <p>२) Within the distance of 15 KM from boundary of the site, no Power Plant Machinery, Rock crushers, Heavy Machinery, Wind Mill should be allowed.</p> <p>३) Within the distance 5 KM from boundary of site, no non reciprocating (rotating) power plant machinery and industrial machinery shall be allowed</p>	<p>येईल.</p>
---	--------------

सदर जाहीर लोक सुनावणीचे अध्यक्ष तथा मा. अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारी, हिंगोली यांनी नमूद केले की, अजुनही कोणाला कांही लेखी किंवा तोंडी सुचना / आक्षेप मांडावयाचे असतील तर ते मांडू शकतात. तथापि, कोणीही पुढे आले नाही. तसेच त्यांनी नमूद केले की, सुनावणीचे सदस्य तथा प्रादेशिक अधिकारी, औरंगाबाद यांनी उपस्थित केलेल्या सुचनांचे समावेश अंतिम इआएमध्ये करण्यात यावा व समिती समन्वयक यांनी लिगो इंडिया या प्रकल्पाबाबत अवगत केलेल्या नियमावलीची उदयोगाने पुर्तता करावी. तदनंतर सदर सुनावणीचे समन्वयक यांनी सदर सुनावणीचा सारांश विषद केला व संबंधितांचे आभार मानले व मा. अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारी, हिंगोली यांचे परवानगीने सदर सुनावणीचे कामकाज संपल्याचे जाहीर केले.

(जयंत कदम)

समन्वयक तथा उप्राअ
मप्रनि मं. परभणी

(डॉ.प्र.म.जोशी)

सदस्य तथा प्रा.अ.
मप्रनि मं. औरंगाबाद

(चंद्रकांत सुर्यवंशी)

अध्यक्ष तथा अतिरिक्त जिल्हाधिकारी, हिंगोली